

До

Членовете на научното жури, сформирано със Заповед № 176 от 30.01.2026 г. на Ректора на Югозападния университет „Неофит Рилски“ (ЮЗУ) относно конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ на ЮЗУ по област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. „Право“, научна специалност „Наказателен процес“

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д.ю.н. Георги Петров Пенчев – Юридически факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

относно: материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ на ЮЗУ по област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. „Право“, научна специалност „Наказателен процес“, обявен в ДВ, бр. 107 от 12.12.2025 г., с. 178, с единствен кандидат Даниела Димитрова Атанасова

Уважаеми членове на научното жури,

Със заповед № 176 от 30.01.2026 г. на Ректора на ЮЗУ съм определен за член на научното жури относно конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ на ЮЗУ по област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. „Право“, научна специалност „Наказателен процес“, обявен за нуждите на катедра „Публичноправни науки“ към Правно-историческия факултет (ПИФ) на ЮЗУ. Предоставям на Вашето внимание рецензията си, изготвена на основание чл. 26, ал. 3 от Закона за развитието на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ – Държавен вестник (ДВ), бр. 38 от 2010 г., изм. и доп.), чл. 57, ал. 2 и 3 и чл. 57а, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав на Република България, приет с Постановление № 202 на Министерския съвет от 10.09.2010 г. (ППЗРАСРБ – ДВ, бр. 75 от 2010 г., изм. и доп.) и чл. 83, ал. 1 и 2 от Вътрешните правила за развитието на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“ (ВПРАСЮЗУ) от 2011 г., изм. и доп. (В: Югозападен университет „Неофит Рилски“ [онлайн]. [прегледан 15.02.2026]. Достъпно от: <https://www.swu.bg/images/documents/regulations/ВПРАСЮЗУ,%20м.05.2024.pdf>).

1. Общо представяне на процедурата, получените материали и кандидата

1.1. Общо представяне на процедурата

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент“ на ЮЗУ по област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. „Право“, научна специалност „Наказателен процес“ за нуждите на катедра „Публичноправни науки“ към ПИФ на ЮЗУ е обявен в ДВ, бр. 107 от 12.12.2025 г. и на интернет-страницата на ЮЗУ. За участие в конкурса е подал документи само един кандидат – Ас. д-р Даниела Димитрова Атанасова от катедра „Публичноправни науки“ на ПИФ при ЮЗУ.

1.2. Общо представяне на получените материали

Преди всичко трябва да се изтъкне обстоятелството, че представеният от Ас. д-р Д. Атанасова комплект материали и документи на хартиен и на електронен носител е в съответствие с чл. 82, ал. 2 и 3 от ВПРАСЮЗУ, спазена е и процедурата по чл. 81 и чл. 82, ал. 1, 4 и 5 от ВПРАСЮЗУ. Тя е приложила за участие в конкурса 7 научни публикации, както следва: една монография с наименование „Наказателнопроцесуална защита на околната среда в контекста на съвременните предизвикателства”. Благоевград: Университетско издателство „Неофит Рилски“, 2026, 156 с., представена като хабилитационен труд; друга монография, озаглавена „Наказателноправна защита на водите в Република България”. София: Пропелер, 2025, 240 с., базирана на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен (ОНС) „доктор”, поради което не е обект на рецензиране; и 5 статии, а именно: Characterisation of Environmental Damage in Water Crime. – Морско право и индустрия [онлайн]. Варна, 2024, № 1, с. 94-99. [прегледан 18.02.2026]. Достъпно от: [https://maritime.vfu.bg/files/Nadezhda_Krasteva,_Daniela_Atanasova,_CHARACTERISATION_OF_ENVIRONMENTAL_DAMAGE_IN_WATER_CRIME_\(ЮЗУ\).pdf](https://maritime.vfu.bg/files/Nadezhda_Krasteva,_Daniela_Atanasova,_CHARACTERISATION_OF_ENVIRONMENTAL_DAMAGE_IN_WATER_CRIME_(ЮЗУ).pdf). (в съавторство); Environmental Protection and the New Safeguards Provided in Directive (EU) 2024/1203 on the Protection of the Environment Through Criminal Law. – In: Environment. Technology. Resources. Proceedings of the 16th International Scientific and Practical Conference. June 19-20, 2025, RTU Rezekne Academy, Rezekne, Latvia. [online]. Rezekne (Latvia): RTU Rezekne Academy, 2025, Vol. 5, pp. 37-41. [viewed 18.02.2026]. Available from: <https://archive-journals.rtu.lv/etr/article/view/5279/5219>. (в съавторство); Работа в условия на стрес: Анализ на психичното благополучие на служители в български затвори. - Psychological Thought [онлайн]. Благоевград, 2025, Т. 18, № 2, с. 464-488. [прегледан 17.02.2026]. Достъпно от: <https://psyct.swu.bg/index.php/psyct/article/view/1093/pdf>. (в съавторство); Експертна и процесуална компетентност в наказателното производство за

защита на околната среда. – Право, политика и администрация. [онлайн]. Благоевград, 2025, Т. 12, № 2, с. 7-17. [прегледан 17.02.2026]. Достъпно от: <https://lpajournal.swu.bg/wp-content/uploads/2025/12/2-Daniela-Atanasova.pdf>; Наказателноправна защита на водите чрез съставите, предвиждащи екологични вреди за „околната среда“. – В: Предизвикателства пред околната среда – екологични и правни решения. Сборник с доклади от научна конференция „Предизвикателства пред околната среда – екологични и правни решения“, проведена на 15 май 2024 г. в Благоевград. Благоевград: Университетско издателство „Неофит Рилски“, 2025, с. 176-188.

Всичките представени научни публикации на Ас. д-р Д. Атанасова за участие в конкурса са в областта на наказателното право, наказателния процес и екологичното право и са публикувани след получаването на ОНС „доктор“.

1.3. Кратки биографични данни за кандидата

Ас. д-р Д. Атанасова е завършила специалност „право“ в ПИФ на ЮЗУ в 2005 г. През периода 2005-2017 г. тя е била адвокат, в периода 2017-2020 г. – старши юрисконсулт в Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ към министъра на околната среда и водите, а от 2020 г. е служител в Агенция „Пътна инфраструктура“ към министъра на транспорта и съобщенията. От 2023 г. тя е назначена като асистент по наказателно право в ПИФ на ЮЗУ. В 2022 г. тя успешно защитава дисертация за придобиване на ОНС „доктор“ по област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. „Право“, докторска програма „Наказателно право“ на тема „Водите в Република България и тяхната наказателноправна защита“. Освен това Д. Атанасова е участвала в редица национални и международни научни конференции.

1.4. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Във връзка с удовлетворяването на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и чл. 1а, ал. 1 от ППЗРАСРБ, от представените материали в конкурса може да се направи констатацията, че Ас. д-р Д. Атанасова удовлетворява минималните национални изисквания с оглед на допускането ѝ до участие в конкурса.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

2.1. Оценка на учебно-педагогическата дейност

Ас. д-р Д. Атанасова участва активно в учебно-педагогическата дейност в ЮЗУ. Тя води лекции по учебната дисциплина „Наказателен процес“ и упражнения по учебните дисциплини „Наказателно право“ и „Наказателен процес“. Тя изпълнява добросъвестно задълженията си като преподавател по горепосочените учебни дисциплини.

2.2. Оценка на научната и научно-приложната продукция

С оглед на научната дейност на Ас. д-р Д. Атанасова трябва да се отбележи обстоятелството, че тя е представила монографията „Наказателнопроцесуална защита на околната среда в контекста на съвременните предизвикателства” в качеството ѝ на хабилитационен труд. Посоченият монографичен труд на кандидата е значимо комплексно научно изследване в тази област. Определено може да се констатира, че с него се запълва една празнота в правната ни литература. Същевременно в другите представени публикации авторът е анализирал разнообразни правни проблеми, свързани с наказателното право, наказателния процес и екологичното право.

2.3. Оценка на научните и практически резултати и приноси на представената за участие в конкурса научна продукция

Научните резултати на Ас. д-р Д. Атанасова в областта на наказателното право, наказателния процес и екологичното право оценявам като подчертано съществени и значими.

2.3.1. Оценка на научните и научно-приложни приноси на монографията „Наказателнопроцесуална защита на околната среда в контекста на съвременните предизвикателства”, представена като хабилитационен труд

Сред кръга на представените от гл. Ас. д-р Д. Атанасова научни публикации за участие в конкурса, с оглед на приносите им, най-високо е необходимо да бъде оценен хабилитационният ѝ труд „Наказателнопроцесуална защита на околната среда в контекста на съвременните предизвикателства”. В структурно отношение той се подразделя на: увод (с. 8-13); 3 глави, а именно: Глава първа. Съвременни теории и правна рамка на екологичните престъпления (с. 14-61); Глава втора. Реализиране на наказателната отговорност при екологични престъпления – нормативна рамка и практически предизвикателства (с. 62-103); Глава трета. Възстановителното правосъдие в наказателните производства за екологични престъпления. Концепции, цели и предизвикателства (с. 104-132); заключение (с. 133-138); библиография (с. 139-153), която включва общо 148 заглавия, сред които 12 закони на Република България и правни актове на Европейския съюз, 57 литературни източници на кирилица и 40 литературни източници на латиница, 39 Интернет-ресурси; и приложение, съдържащо анкета (с. 154-155). Научните приноси в тази монография и в другите представени публикации в областта на наказателното право, наказателния процес и екологичното право се изразяват в обогатяване на съществуващите знания чрез предлаганата новост в изследването на редица правни проблеми.

Конкретните научни и практически резултати и приноси на кандидата в хабилитационния труд „Наказателнопроцесуална защита на околната

среда в контекста на съвременните предизвикателства” могат да бъдат очертани, както следва:

1. много добър анализ на съвременните криминологични теории и концепции за екологичните престъпления (с. 14-30);

2. сполучлив анализ на българското законодателство и правото на Европейския съюз, свързано с екологичните престъпления (с. 31-58), съчетан с оригинално становище относно затрудненията в прилагането на съставите на екологични престъпления в Наказателния кодекс (НК - ДВ, бр. 26 от 1968 г., изм. и доп.) поради причини, свързани с терминологията, препращането към- и многобройността на нормативните актове по опазване на околната среда в българското и европейското законодателство (с. 36-41);

3. много добър анализ на характерните особености на екологичното престъпление (с. 59-61);

4. сполучлив анализ на наказателнопроцесуалната правна уредба на разследването на екологичните престъпления по българското законодателство (с. 62-67, 69-79), съчетан с оригинално становище за необходимостта от създаването на съвместни екипи между административни контролни органи и разследващи органи при разследването на екологични престъпления в нашата страна (с. 66);

5. сполучлив анализ на наказателнопроцесуалната правна уредба на наказателното преследване на екологичните престъпления по българското законодателство (с. 67-69, 79-82);

6. много добър статистически анализ на реализираната наказателна отговорност за екологични престъпления в периода 2020-2025 г. (с. 83-91);

7. много добър анализ на Директива (ЕС) 2024/1203 на Европейския парламент и на Съвета от 11.04.2024 г. относно защитата на околната среда чрез наказателно право и за замяна на директиви 2008/99/ЕО и 2009/123/ЕО (ОВ L, 2024/1203, 30.4.2024 г.) (с. 42-52, 91-103);

8. сполучлив концептуален анализ на възстановяването на вредите от екологични престъпления в наказателния процес, обозначено от автора като „възстановително правосъдие в екологичен контекст” (с. 104-112);

9. много добър сравнителноправен анализ на възстановяването на вредите от екологични престъпления (с. 113-117);

10. авторски предложения de lege ferenda за изменения и допълнения на НК и Наказателно-процесуалния кодекс (НПК - ДВ, бр. 86 от 2005 г., изм. и доп.) с оглед на транспонирането на Директива (ЕС) 2024/1203 в българското законодателство по отношение на екологичните вреди (с. 117-124);

11. авторски предложения de lege ferenda за изменения и допълнения на НПК с оглед на транспонирането на Директива (ЕС) 2024/1203 в българското законодателство по отношение на достъпа на обществеността до правосъдие при екологични престъпления (с. 124-132);

12. в заключението са направени редица полезни за правната наука и практика изводи от разгледаната проблематика (с. 133-138).

2.3.2. Оценка на научните и научно-приложни приноси на статиите, представени за участие в конкурса

Обобщено може да се изтъкне, че представените научни статии от кандидата в конкурса имат приносно научно-теоретично и практикоприложно значение за анализирането на отделни правни проблеми, свързани с наказателното право, наказателния процес и екологичното право.

2.4. Оценка на личния принос на кандидата

Изтъкнатите приноси в научната продукция и получените резултати са лична заслуга на кандидата за участие в конкурса. Те са обусловени от добросъвестно и систематично упражняваната преподавателска и научна дейност на Ас. д-р Д. Атанасова в ПИФ на ЮЗУ.

3. Критични бележки и препоръки

Към представения хабилитационен труд като монография „Наказателнопроцесуална защита на околната среда в контекста на съвременните предизвикателства” могат да бъдат отправени и някои критични бележки и препоръки, предимно от редакционен характер.

3.1. Критични бележки

1. На с. 10, бел. 7 под линия е уместно след наименованието на Директива (ЕС) 2024/1203 да бъде посочен броят и годината на „Официален вестник на Европейския съюз” (ОВ), серия „L”, където е публикувана тази директива, а именно - ОВ L, 2024/1203, 30.4.2024 г., а на с. 41, бел. 36 под линия същото е относимо и спрямо Директива 2008/99/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19.11.2008 г. относно опазването на околната среда чрез наказателното право, а именно - ОВ L 328, 6.12.2008 г., както и на с. 116, бел. 97 под линия и спрямо Регламент (ЕС) 2024/1991 на Европейския парламент и на Съвета от 24.06.2024 г. относно възстановяването на природата и за изменение на Регламент (ЕС) 2022/869, а именно - ОВ L, 2024/1991, 29.07.2024 г. Същевременно уместно е на с. 99-100 след наименованието на Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство да бъде посочен броят и годината на ДВ, където той е обнародван, а именно ДВ, бр. 103 от 2004 г., като същото е относимо на с. 112, бел. 91 под линия и спрямо Закона за медиацията, а именно ДВ, бр. 110 от 2004 г.

2. На някои места липсват по-подробни библиографски данни за цитирания литературен източник, напр.: а) на с. 78, бел. 74 под линия спрямо второто издание на монографията на американския автор S. Drielak (липсват данни за място на издаване и издателство, а именно Illinois (USA): Charles C. Thomas Publisher Ltd, а освен това трябваше да се запишат имената му както при цитирането под линия на с. 78, така и на с. 146, литературен източник № 27 в библиографията на латиница); б) на с. 34,

бел. 31 под линия и на с. 143, литературен източник № 44 в библиографията липсват данни за място, издателство и година на издаване на учебника на Г. Пенчев по екологично право, обща част, трето преработено и допълнено издание, а именно София: Издателство „Сиела”, 2023 г.

3. Уместно е предложенията *de lege ferenda* за усъвършенстване на българското законодателство относно възстановяването на екологични вреди в контекста на Директива (ЕС) 2024/1203, вместо в глава трета на с. 117-123, да фигурират в заключението на монографията.

3.2. Препоръки

1. Основната научна теза на автора, фигурираща в увода на с. 12 можеше да бъде изложена като един от изводите в заключението на монографията.

2. По-добре щеше да бъде, ако употребата на понятието „възстановително правосъдие” на с. 20 беше съпроводена с уточнение от автора още в глава първа, че това понятие се употребява условно в смисъл на правосъдие, свързано не само със санкционирането на правонарушителя, но и със задължението му за възстановяване на вредите, нанесени на околната среда в рамките на наказателния процес.

3. Уместно е авторът да преосмисли, по същество дискуссионното си становище на с. 128-129, за окачествяване на компоненти на околната среда като „жертва” на престъпление (т.е. като „пострадал” в наказателния процес) в контекста на евентуално участие на заинтересованата общественост в наказателния процес, тъй като в наказателноправната ни доктрина господства становището, че отделните природни ресурси са предмет на съответното престъпление срещу околната среда. Освен това, окачествяването на природни ресурси като юридически лица е твърде дискуссионен подход в светлината на съвременното екологично, гражданско, наказателно и наказателнопроцесуално законодателство на развитите държави, вкл. държавите-членки на ЕС, а примерът със Закона за уреждане на исковете, свързани с река Уангануи на Нова Зеландия от 2017 г. (*The Awa Tapua (Whanganui River Claims Settlement) Act, 2017*), посочен на с. 109-109, е твърде специфичен по демографски и исторически причини за тази държава и изисква задълбочена дискусия относно необходимостта и ефективността на такъв подход. В тази насока смятам, че по-добрият подход не е в окачествяването на природни ресурси като юридически лица с оглед на участието им в качеството на „пострадал” от екологично престъпление, чрез техни представители, в наказателния процес, а в предприемането на следните правни мерки в законодателството на всяка една държава: а) възпитание на младото поколение в дух на любов към природата; б) ефективни правни мерки за екологизация на образованието, науката и културата; и в) ефективно прилагане на: аа) националното екологично законодателство; бб) екологичното

законодателство на Европейския съюз (ЕС) в държавите-членки; вв) международните договори в областта на опазване на околната среда с участието на съответната държава, респ. на ЕС.

3.3. Оценка на въздействието на критичните забележки и препоръки върху научното значение на хабилитационния труд

Изтъкнатите критични бележки и препоръки съвсем не омаловажават значимостта и полезността на представения от кандидата хабилитационен труд. Определено мога да заявя, че монографията на Ас. д-р Д. Атанасова „Наказателнопроцесуална защита на околната среда в контекста на съвременните предизвикателства” има всички качества за нейната хабилитация като “доцент” на ЮЗУ по област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. „Право“, научната специалност „Наказателен процес“ и че като цяло тя представлява значителен научен и научно-приложен принос.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение, след запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащите се в тях научни и научно-приложни приноси, както и на преподавателската дейност на кандидата в конкурса:

1. Смятам, че Ас. д-р Даниела Димитрова Атанасова отговаря напълно на изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗРАСРБ, чл. 53, ал. 1 от ППЗРАСРБ и членове 80-82 от ВПРАСЮЗУ за избор за академичната длъжност “доцент” по област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. „Право“, научна специалност „Наказателен процес“.

2. Давам, на основание чл. 26, ал. 3 от ЗРАСРБ, чл. 57, ал. 3 и чл. 57а, ал. 1 от ППЗРАСРБ, и чл. 83, ал. 5 от ВПРАСЮЗУ, положителна оценка на преподавателската и научно-изследователската дейност на Ас. д-р Даниела Димитрова Атанасова, която ме мотивира категорично към положително заключение за нейния избор на академичната длъжност „доцент“.

3. Препоръчвам на Научното жури, на основание чл. 27а, ал. 1 от ЗРАСРБ, чл. 58, ал. 1 от ППЗРАСРБ и чл. 85, ал. 1 от ВПРАСЮЗУ, да изготви доклад с предложение до Факултетния съвет на ПИФ при ЮЗУ да избере Ас. д-р Даниела Димитрова Атанасова на академичната длъжност „доцент“ на ЮЗУ по област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. „Право“, научна специалност „Наказателен процес“, за нуждите на катедра „Публичноправни науки“ на ПИФ при ЮЗУ.

София, 05.03.2026 г.

Рецензент:

(проф. д.ю.н. Георги Пенчев)

To
Members of the Scientific Juri, established by
Order № 176 of 30.01.2026 of the Rector of the
South-West University "Neofit Rilski" (SWU
concerning the competition for occupying an
academic position "Associate Professor" of the
SWU in area of higher education 3. "Social,
Economic and Legal Sciences", professional
field 3.6. "Law", scientific specialty "Penal
Procedure"

R E V I E W

of Prof. DSc. Georgi Penchev – Faculty of Law at the Plovdiv University
"Paisiy Hilendarski"

concerning: the materials, presenting for attendance in competition for
occupying an academic position "associate professor" of the SWU in area of
higher education 3. "Social, Economic and Legal Sciences", professional field
3.6. "Law", scientific specialty "Penal Procedure", published in State Gazette
(SG) № 107 of 12.12.2025, p. 178, with Daniela Dimitrova Atanasova as the
sole candidate

Dear Members of the Scientific Jury,

By Order № 176 of 30.01.2026 of the Rector of the SWU I have been
appointed as a member of a scientific jury concerning a competition for
occupying an academic position "Associate Professor" of the SWU in area of
higher education 3. "Social, Economic and Legal Sciences", professional field
3.6. "Law", scientific specialty "Penal Procedure", announced for the needs of
Department "Public Law Sciences" of the Faculty of Law and History (FLH) at
SWU. I present to you my review, prepared on the ground of Art. 26, par. 3 of
the Development of the Academic Staff of the Republic of Bulgaria Act
(DASRBA – State Gazette (SG), No. 38 of 2010, as amended), Art. 57, par. 2
and 3 and Art. 57a, par. 1 of the Regulation for Implementation of the
DARSBA, adopted by Decree of the Council of Ministers No. 202 of September
10, 2010 (RIDARSBA – SG, No. 75 of 2010, as amended) and Art. 83, par. 1
and 2 of the Internal rules for the development of academic staff at South-West
University "Neofit Rilski" (IRDASSWU) of 2011, amended and supplemented
(In: South-West University "Neofit Rilski" [online]. [viewed 15.02.2026].
Available from:
<https://www.swu.bg/images/documents/regulations/BIIPACIO3Y,%20M.05.2024.pdf>).

**1. General presentation of the procedure, presented materials and
candidate**

1.1. General presentation of the procedure

The competition on the occupying an academic position “associate professor” of the SWU in area of higher education 3. “Social, Economic and Legal Sciences”, professional field 3.6. “Law”, scientific specialty “Penal Procedure” for the needs of Department “Public Law Sciences” of the FLH at the SWU has been announced in SG, No. 107 of 12.12.2025 and in the Internet page of the SWU. For attendance in the competition there are presented documents in time only one candidate – Ass. PhD Daniela Dimitrova Atanasova from Department “Public Law Sciences” in the FLH of the SWU.

1.2. General presentation of the received materials

First of all, it should be noted that the set of materials and documents on paper and electronic media presented by Ass. PhD D. Atanasova is in accordance with Article 82, paragraphs 2 and 3 of the IRDASSWU, and the procedure under Article 81 and Article 82, paragraphs 1, 4, and 5 of the IRDASSWU has been followed. She has submitted 7 scientific publications for participation in the competition, as follows: one monograph entitled “Criminal Procedural Protection of the Environment in the Context of Contemporary Challenges”. Blagoevgrad: “Neofit Rilski” University Press, 2026, 156 pp., submitted as a habilitation work; another monograph entitled "Criminal Law Protection of Water in the Republic of Bulgaria". Sofia: Propeller, 2025, 240 pp., based on a dissertation for the acquisition of the PhD degree, which is why it is not subject to review; and 5 articles, namely: Characterisation of Environmental Damage in Water Crime. – Maritime Law and Industry [online]. Varna, 2024, № 1, pp. 94-99. [viewed 18.02.2026]. Available from: [https://maritime.vfu.bg/files/Nadezhda Krasteva, Daniela Atanasova, CHARACTERISATION OF ENVIRONMENTAL DAMAGE IN WATER CRIME \(IO3Y\).pdf](https://maritime.vfu.bg/files/Nadezhda_Krasteva,_Daniela_Atanasova,_CHARACTERISATION_OF_ENVIRONMENTAL_DAMAGE_IN_WATER_CRIME_(IO3Y).pdf). (co-authored); Environmental Protection and the New Safeguards Provided in Directive (EU) 2024/1203 on the Protection of the Environment Through Criminal Law. – In: Environment. Technology. Resources. Proceedings of the 16th International Scientific and Practical Conference. June 19-20, 2025, RTU Rezekne Academy, Rezekne, Latvia. [online]. Rezekne (Latvia): RTU Rezekne Academy, 2025, Vol. 5, pp. 37-41. [viewed 18.02.2026]. Available from: <https://archive-journals.rtu.lv/etr/article/view/5279/5219>. (co-authored); Working under stress: Analysis of the mental well-being of employees in Bulgarian prisons. - Psychological Thought [online]. Blagoevgrad, 2025, Vol. 18, No. 2, pp. 464-488. [accessed 17.02.2026]. Available from: <https://psyct.swu.bg/index.php/psyct/article/view/1093/pdfhttps://psyct.swu.bg/index.php/psyct/article/view/1093/pdf>. (co-authored); Expert and procedural competence in criminal proceedings for the protection of the environment. – Law, Politics and Administration. [online]. Blagoevgrad, 2025, Vol. 12, № 2, pp. 7-17. [accessed on 17.02.2026]. Available from: <https://lpajournal.swu.bg/wp-content/uploads/2025/12/2-Daniela-Atanasova.pdf>;

Criminal law protection of water through provisions on environmental damage to the "environment". – In: Environmental challenges – ecological and legal solutions. Collection of reports from the scientific conference "Environmental Challenges – Ecological and Legal Solutions", held on May 15, 2024, in Blagoevgrad. Blagoevgrad: “Neofit Rilski” University Press, 2025, pp. 176-188.

All scientific publications submitted by Ass. PhD D. Atanasova for participation in the competition are in the field of criminal law, criminal procedure, and environmental law, and were published after receiving the PhD degree.

1.3. Brief biographical data of the candidate

Ass. PhD D. Atanasova graduated with a degree in law in the FLH at the SWU in 2005. From 2005 to 2017, she worked as a lawyer, and from 2017 to 2020 she was a senior legal advisor at the West-White Sea Basin Directorate to the Minister of Environment and Water, and since 2020 she has been an employee of the “Road Infrastructure” Agency of the Minister of Transport and Communications. In 2022, she successfully defended her dissertation work to obtain a PhD degree in the field of higher education 3. "Social, Economic, and Legal Sciences", professional direction 3.6. "Law", doctoral program "Criminal Law" on the topic "Waters in the Republic of Bulgaria and their criminal law protection". In addition, D. Atanasova has participated in a number of national and international scientific conferences.

1.4. Fulfillment of the requirements for holding of academic position

In connection with the fulfillment of the minimum national requirements under Art. 2b, par. 2 and 3 of the DASRBA and Art. 1a, par. 1 of RIDASRBA, from the submitted materials in the competition can be made the finding that Ass. PhD D. Atanasova satisfies the minimum national requirements for his admission to the competition.

2. General characteristics of the activity of the candidate

2.1. Assessment of the educational-pedagogical activity

Ass. PhD D. Atanasova actively participates in the educational and pedagogical activities at SWU. She gives lectures on the academic subject of "Criminal Procedure" and conducts exercises on the academic subjects of "Criminal Law" and "Criminal Procedure". She performs her duties in good faith as a lecturer in the above-mentioned academic disciplines.

2.2. Assessment of the scientific and scientific-applied activity

In the light of the scientific activity of Ass. PhD D. Atanasova it should be mentioned the fact that he presented the monograph “Criminal Procedural Protection of the Environment in the Context of Contemporary Challenges” as a habilitation work. The mentioned candidate's monograph is a significant comprehensive scientific study in this field. It can definitely be said that it fills a gap in our legal literature. At the same time, in the other publications presented,

the author has analyzed various legal issues related to criminal law, criminal procedure, and environmental law.

2.3. Assessment of scientific and practical results and contributions of the presented for participation in competition scientific production

The scientific results of Ass. PhD D. Atanasova in the field of the criminal law, criminal procedure, and environmental law, I assess as an emphatically significant and significant.

2.3.1. Evaluation of the scientific and scientific applied contributions of the monograph “Criminal Procedure Protection of the Environment in the Context of Contemporary Challenges”, presented as a habilitation work

Among the scientific publications submitted by Ass. PhD D. Atanasova for participation in the competition, in view of their contributions, the most important is to evaluate her habilitation work “Criminal Procedural Protection of the Environment in the Context of Contemporary Challenges”. In structural terms, it is subdivided into: introduction (pp. 8-13); 3 chapters, namely: Chapter One. Contemporary theories and legal framework of environmental crimes (pp. 14-61); Chapter Two. Enforcement of criminal liability for environmental crimes – regulatory framework and practical challenges (pp. 62-103); Chapter Three. Restorative justice in criminal proceedings for environmental crimes. Concepts, objectives and challenges (pp. 104-132); Conclusion (pp. 133-138); Bibliography (pp. 139-153), which includes a total of 148 titles, including 12 laws of the Republic of Bulgaria and legal acts of the European Union, 57 literary sources in Cyrillic and 40 literary sources in Latin, 39 Internet resources and an appendix containing a questionnaire (pp. 154-155). The scientific contributions in this monograph and in the other presented publications in the field of the criminal law, criminal procedure and environmental law are expressed in the enrichment of existing knowledge through the proposed novelty in the research of a number of legal problems.

The specific scientific and practical results and contributions of the candidate in the habilitation work “Criminal Procedural Protection of the Environment in the Context of Contemporary Challenges” can be outlined as follows:

1. a very good analysis of contemporary criminological theories and concepts about environmental crimes (pp. 14-30);
2. a successful analysis of Bulgarian legislation and European Union law related to environmental crimes (pp. 31-58), combined with an original opinion on the difficulties in applying the provisions on environmental crimes in the Penal Code (PC - SG, № 26 of 1968, as amended and supplemented) for reasons related to terminology, references to, and the multitude of legislative acts on environmental protection in Bulgarian and European legislation (pp. 36-41);
3. a very good analysis of the characteristic features of environmental crime (pp. 59-61);

4. a successful analysis of the criminal procedural legal framework for the investigation of environmental crimes under Bulgarian law (pp. 62-67, 69-79), combined with an original opinion on the need to create joint teams between administrative control bodies and investigative authorities when investigating environmental crimes in our country (p. 66);

5. a successful analysis of the criminal procedural legal framework for the prosecution of environmental crimes under Bulgarian law (pp. 67-69, 79-82);

6. a very good statistical analysis of the realized criminal liability for environmental crimes in the period 2020-2025 (pp. 83-91);

7. a very good analysis of Directive (EU) 2024/1203 of the European Parliament and of the Council of 11.04.2024 on the protection of the environment through criminal law and replacing Directives 2008/99/EC and 2009/123/EC (OJ L, 2024/1203, 30.4.2024) (pp. 42-52, 91-103);

8. a successful conceptual analysis of the restoration of damage caused by environmental crimes in criminal proceedings, referred to by the author as "restorative justice in an environmental context" (pp. 104-112);

9. a successful conceptual analysis of compensation for damage caused by environmental crimes (pp. 104-112);

10. author's proposals de lege ferenda for amendments and supplements to the PC and the Penal Procedure Code (PPC – SG, № 86 of 2005, amended and supplemented) with a view to transposing Directive (EU) 2024/1203 into Bulgarian legislation with regard to environmental damage (pp. 117-124);

11. author's proposals de lege ferenda for amendments and supplements to the PPC with a view to transposing Directive (EU) 2024/1203 into Bulgarian law with regard to public access to justice in environmental crimes (pp. 124-132);

12. in the conclusion are made a number of useful conclusions for legal science and practice from a considered legal issues (pp. 133-138).

2.3.2. Evaluation of the scientific and scientific applied contributions of the articles, submitted for participation in the competition

In summary, it can be pointed out that the scientific articles submitted by the candidate in the competition have a contributing scientific theoretical and practical significance for the analysis of separate legal problems related to the criminal law, criminal procedure, and environmental law.

2.4. Assessment of the personal contribution of the candidate

The above mentioned contributions in the scientific production and the results obtained are the personal merit of the candidate for attendance in the competition. They are conditioned by the conscientious and systematic exercised teaching and scientific activity of Ass. PhD D. Atanasova in the FLH at the SWU.

3. Critical remarks and recommendations

Some critical remarks and recommendations, mainly of editorial nature, can be made to the presented habilitation work as the monograph "Criminal

Procedural Protection of the Environment in the Context of Contemporary Challenges”.

3.1. Critical remarks

1. On page 10, footnote 7, it would be appropriate to indicate, after the title of Directive (EU) 2024/1203, the number and year of the “Official Journal of the European Union” (OJ), serie “L”, in which this directive was published, namely OJ L, 2024/1203, 30.4.2024, and on p. 41, footnote 36, the same applies to Directive 2008/99/EC of the European Parliament and of the Council of 19.11.2008 on the protection of the environment through criminal law, namely OB L 328, 6.12.2008, as well as on p. 116, footnote 97, and in relation to Regulation (EU) 2024/1991 of the European Parliament and of the Council of 24.06.2024 on nature restoration and amending Regulation (EU) 2022/869, namely - OB L, 2024/1991, 29 July 2024. At the same time, it is appropriate on pages 99-100, after the title of the Protection of Persons Threatened in Connection with Criminal Proceedings Act, to indicate the number and year of the SG in which it was promulgated, namely State Gazette № 103 of 2004, as the same is relevant on page 112, footnote 91 to the Mediation Act, namely State Gazette № 110 of 2004.

2. In some places, more detailed bibliographic data for the cited literary source is missing, e.g.: a) on p. 78, footnote 74, regarding the second edition of the monograph by American author S. Drielak (there is no information about the place of publication and publisher, namely Illinois (USA): Charles C. Thomas Publisher Ltd and besides his names had to be written as in the citation below the line on p. 78, as well as on p. 146, literary source No. 27 in the bibliography in Latin); b) on p. 34, footnote 31, and on p. 143, literary source No. 44 in the bibliography, there is no information about the place, publisher, and year of publication of G. Penchev's textbook on environmental law, general part, third revised and supplemented edition, namely Sofia: Ciela Publishing House, 2023.

3. It is appropriate that the proposals de lege ferenda for improving Bulgarian legislation on the restoration of environmental damage in the context of Directive (EU) 2024/1203, instead of appearing in Chapter Three on pages 117-123, should be included in the conclusion of the monograph.

3.2. Recommendations

1. The author's main scientific thesis, which appears in the introduction on p. 12, could have been presented as one of the conclusions in the monograph's conclusion.

2. It would have been preferable if the use of the term "restorative justice" on page 20 had been accompanied by a clarification by the author in the first chapter that this term is used conditionally in the sense of justice, related not only to the punishment of the offender, but also to his obligation to repair the damages caused to the environment in the framework of the criminal proceedings.

3. It is appropriate for the author to reconsider his essentially controversial opinion on pp. 128-129 regarding the classification of components of the environment as "victims" of crime (i.e., as "injured parties" in criminal proceedings) in the context of the possible participation of the interested public in criminal proceedings, since the prevailing opinion in our criminal law doctrine is that separate natural resources are the subject of the relevant crime against the environment. Furthermore, classifying natural resources as legal persons is a highly controversial approach in light of contemporary environmental, civil, criminal and criminal procedure legislation of developed countries, including EU member states. The example of New Zealand's 2017 Whanganui River Claims Settlement Act (Te Awa Tapua (Whanganui River Claims Settlement) Act, 2017), cited on pp. 109-109, is too specific for demographic and historical reasons for that country and requires in-depth discussion on the necessity and effectiveness of such an approach. In this regard, I consider that the better approach is not in classifying natural resources as legal persons with a view to their participation as "victims" of environmental crimes, through their representatives, in criminal proceedings, but in taking the following legal measures in the legislation of each country: a) educating the younger generation in a spirit of love to nature; b) effective legal measures for the greening of education, science and culture; and c) effective implementation of: aa) national environmental legislation; bb) environmental legislation of the European Union (EU) in Member States; cc) international treaties in the field of environmental protection with participation of the relevant country, respectively of the EU.

3.3. Assessment of the impact of the critical remarks and recommendations on the scientific meaning of the habilitation work

The mentioned critical remarks and recommendations do not at all minimize the importance and usefulness of the habilitation work presented by the candidate. I can definitely say that the monograph of Ass. PhD D. Atanasova "Criminal Procedural Protection of the Environment in the Context of Contemporary Challenges" has all the qualifications for her habilitation as an associate professor of SWU in area of higher education 3. "Social, Economic and Legal Sciences", professional field 3.6. "Law", scientific specialty "Penal Procedure", and that in general it represents a significant scientific and applied contribution.

CONCLUSION

In conclusion, after acquaintance with the materials and scientific works presented in the competition, an analysis of their importance and the scientific and scientific-applied contributions contained therein, as well as of the lecturer's activity of the candidate in the competition:

1. I consider that Ass. PhD Daniela Dimitrova Atanasova fully meet the requirements of Art. 24, par. 1 of DASRBA, Art. 53, par. 1 of RIDASRBA and Articles 80-82 of IRDASSWU for election to the academic position of

“Associate Professor” in area of higher education 3. “Social, Economic and Legal Sciences”, professional field 3.6. “Law”, scientific specialty “Penal Procedure”.

2. I give, on the ground of Art. 26, par. 3 of DASRBA, Art. 57, par. 3 and Art. 57a, par. 1 of RIDASRBA, and Art. 83, par. 5 of IRDASSWU, positive opinion to the teachers and scientific research activity of Ass. PhD Daniela Dimitrova Atanasova, which motivates me definitely towards positive conclusion for her to be elected on academic position “Associate Professor”.

3. I recommend to the Scientific Juri, on the ground of Art. 27a, par. 1 of DASRBA, Art. 58, par. 1 of RIDASRBA and Art. 85, par. 1 of IRDASSWU, to prepare a report with suggestion to the Council of Faculty of the FLH at the SWU to elect Ass. PhD Daniela Dimitrova Atanasova on academic position “Associate Professor” of the SWU in area of higher education 3. “Social, Economic and Legal Sciences”, professional field 3.6. “Law”, scientific specialty “Penal Procedure”, for the needs of the Department “Public Law Sciences” of the FLH at the SWU.

Sofia, 05.03.2026.

Reviewer:

(Prof. DSc. Georgi Penchev)